

AUTOPUZZELTOCHT

Waterland en West-Friesland

Marken - Monnickendam - Volendam - Edam - Hoorn - Enkhuizen - Medemblik - De Rijp - Purmerend - Zaanse Schans - Schellingwoude - Durgerdam - Broek in Waterland - Marken

Afstand: 185 km

Autopuzzeltocht "Waterland en West-Friesland" Welkom in het land van paling, kaas en polders!

- In deze autopuzzeltocht met een lengte van ongeveer 185 km worden 28 multiple choice vragen gesteld over allerlei interessante bezienswaardigheden en leuke attracties die je op je route door de toeristische regio's Waterland en West-Friesland zult tegenkomen. De antwoorden op deze vragen zijn soms eenvoudig te vinden op informatieborden die vlak bij - of tegen de gevel van - de desbetreffende bezienswaardigheid zijn aangebracht. Er zijn echter ook een aantal vragen die je niet zo maar 1-2-3 kunt beantwoorden. Hierbij is het de bedoeling dat je de bezienswaardigheid daadwerkelijk bezoekt óf raad vraagt bij de VVV c.q. de plaatselijke bevolking. Uiteraard staat het je vrij om het internet te raadplegen. Kortom: Aan jou de keuze hoe je de puzzeltocht maakt!
- Het is niet noodzakelijk om de autopuzzeltocht vanaf vraag 1 te doorlopen. Je bepaalt zelf bij welke vraag je wilt beginnen;
- In de puzzel kom je achter de antwoorden bij vraag 15 t/m 28 de volgende notatie tegen: A<getal> -> P<getal>. Voorbeeld: A3 -> P7. Dit betekent dat de letter achter het antwoord op vraag 3 de 7^e letter vormt van de oplossing van deze autopuzzeltocht (NB: De letter "A" staat voor "Antwoord", de "P" voor "Positie");
- De tocht kan het beste in de periode april t/m half oktober worden gemaakt. De kans dat alle toeristische voorzieningen open zijn, is dan het grootst;
- Tijdens het rijden van deze puzzeltocht kun je te maken krijgen met tijdelijke wegafsluitingen. Om weer snel op de beschreven route terug te komen, raden we je aan om gebruik te maken van je **navigatiesysteem**.
- Alle antwoorden van deze autopuzzeltocht kun je terugvinden op:
<https://www.puzzeltochtonline.nl/autopuzzeltochten/nederland/waterland-en-west-friesland/antwoorden>
- Heb je vragen over deze autopuzzeltocht?
Laat het ons weten via: info@puzzeltochtonline.nl.
- We wensen je veel plezier toe bij het maken van deze autopuzzeltocht!

Graft - Voormalig raadhuis

Belduna

Legenda:

 Routebeschrijving autopuzzeltocht

 Toeristische informatie

Colofon:

Tekst, foto's en vormgeving:

Marco Durieux

Copyright:

©2018-2022 Belduna

We starten onze autopuzzeltocht op het voormalige eiland **Marken** in de Gouwee

1. In welk jaar werd Marken door een dijk verbonden met het vaste land?
- a. 1916 S
  - b. 1942 W
  - c. 1953 E
  - d. 1957 T

Aan de Havenbuurt 21 staat een souvenirshop die vernoemd is naar de in 1983 overleden Sijtje Boes. Tot op de dag van vandaag is ze nog steeds een zeer bekende naam op Marken.

2. Waarom?
- a. Ze was de vrouw van de vuurtorenwachter die in 1957 op eigen initiatief het VVV-kantoor van Marken heeft opgericht C
  - b. Ze was een geslepen zakenvrouw die goed geld verdiende aan toeristen dankzij haar talenkennis en vlotte babbel G
  - c. Ze was de eerste hotelier van Marken die haar gasten in 1921 met een rondvaartboot uit Amsterdam liet ophalen O
  - d. Ze was de eerste vrouwelijke burgemeester van Marken in de periode 1956-1972 P

Op het meest oostelijk puntje van het eiland Marken bevindt zich de fraaie vuurtoren.

3. Welke bijnaam heeft deze vuurtoren?
- a. Het Bakken van Marken A
  - b. Het Paard van Marken O
  - c. Het Licht van Marken P
  - d. Het Varken van Marken V

We rijden over de dijk langs de Gouwee naar **Monnickendam**.

Aan het Noordeinde 2-4 zien we het Waterlandmuseum "De Speeltoren".

4. Welke bewering over het carillon in de Speeltoren is onjuist?
- a. Het bevat 18 speelmokken U
  - b. 16 klokken zijn vervaardigd door Peter v.d. Ghein in de periode 1595-1597 R
  - c. De klokken geven een vals geluid L
  - d. Het is het meest authentieke carillon van Europa T

Op het adres Haven 1, direct aan de rechterzijde van restaurant "De Waegh", staat het oudste huis van Monnickendam.

5. Welk jaartal is in de stenen voorgevel van dit huis
aangebracht?
- a. 1591 U
  - b. 1592 P
  - c. 1595 A
  - d. 1597 K

We nemen afscheid van Monnickendam en rijden via de N247 richting Volendam. Na 2½ kilometer zien we aan onze rechterhand het Van der Valk-hotel "Volendam". Pal hierachter bevindt zich aan de Wagenweg 2 te **Katwoude** de Simonehoeve.

6. Wat kun je in deze hoeve bekijken?
- a. Een kaasboerderij en een klompenmakerij I
  - b. Een palingrokerij en een klompenmakerij N
  - c. Een kaasboerderij en een glasblazerij L
  - d. Een palingrokerij en een glasblazerij S

We gaan op weg naar het zeer toeristische **Volendam** (N517). Hiervoor rijden we terug naar het kruispunt met de N517 en slaan rechtsaf. Dit is de Zeddeweg.

Op het adres Slobbeland 19 bevindt zich Restaurant Rokerij "Smit Bokkum". Naast een authentieke palingrokerij is in dit pand ook een uniek museum gevestigd.

7. Hoe heet dit museum?
- a. Het Markermeermuseum T
  - b. Het Nationaal Nettenboetmuseum B
  - c. Het Palingsoundmuseum E
  - d. Het Inpolderingsmuseum M

Onze volgende bestemming is de beroemde Dijk van Volendam.

8. Welke naam draagt de visafslag in de Haven?
- a. Sint-Andreas B
  - b. Sint-Willebrord M
  - c. Sint-Vincentius L
  - d. Sint-Jonas I

Kenmerkend aan de Volendamse klederdracht is de hul.

9. Wat is een hul?
- a. Een bloedkoralen ketting U
  - b. Een borstrok van meestal zwarte stof Z
  - c. Een soort korset bekleed met blauw damast P

- d. Een kanten kapje gedragen op het hoofd E

We gaan op weg naar het historische stadje **Edam** dat op een kleine 3 kilometer noordwestelijk van Volendam ligt.

Aan het Damplein zien we het voormalige stadhuis van Edam.

10. Welke bouwstijl heeft dit stadhuis?
a.	Lodewijk XIV	G
b.	Lodewijk XV	K
c.	Lodewijk XVI	P
d.	Lodewijk XVIII	H

De kaaswaag aan het Jan Nieuwenhuizenplein toont links en rechts van het gemeentewapen twee fraaie gevelstenen.

11. Welk woord staat genoemd op de meest rechtse gevelsteen?
a.	Gastvrijheid	F
b.	Gelijkheid	G
c.	Nijverheid	A
d.	Solidariteit	W

We vervolgen onze puzzeltocht over de N247 naar **Hoorn**.

Naast het NS-station is het museum Stoomtram Hoorn - Medemblik (SHM) gehuisvest.

12. Welk nummer draagt de oudste stoomlocomotief van de SHM?
a.	6513	N
b.	6515	E
c.	6523	K
d.	6525	C

Aan de Roode Steen 1 bevindt zich het Westfries Museum met een prachtige voorgevel in Hollandse renaissancestijl.

13. Welke periode uit de Nederlandse geschiedenis staat in dit museum centraal?
a.	De Middeleeuwen (500-1500)	F
b.	De Tachtigjarige Oorlog (1568-1648)	Z
c.	De Gouden Eeuw (17 ^e eeuw)	K
d.	De Frans-Bataafse tijd (1795-1813)	E

Op de kademuur naast de Hoofdtoren in de haven zien we een standbeeld van drie jongens.

14. Wie zijn deze drie jongens?
- a. "De schippers van de Kameleon" uit de jeugdboekenreeks "De Kameleon" van Hotze de Roos S
  - b. "Hotse Hiddes en zijn vrienden" uit de jeugdboeken-trilogie "Hotse Hiddes" van Sibe van Aangium D
  - c. "De scheepsjongens van Bontekoe" uit een jeugdboek van Johan Fabricius O
  - d. "De kwajongens van de Veermanskade" uit de gedichtenbundel "Het Hoornse Hop" van Hendrik Schellinkhout E

De N506 vanuit Hoorn brengt ons naar het 18 kilometer verderop gelegen stadje **Enkhuizen**.

Bij de Oude Haven zien we de Zuiderpoort, beter bekend als: de Drommedaris.

15. Welke economische functie heeft deze poort nooit gehad?
- a. Spinnerij-weverij A5 -> P4
  - b. Accijnskantoor A5 -> P12
  - c. Kamer van de Verenigde Oostindische Compagnie (V.O.C.) A5 -> P9
  - d. Telegraafkantoor A5 -> P7

We brengen uiteraard een bezoek aan het fascinerende Zuiderzeemuseum aan de Wierdijk 12-22.

16. Welke winkel is niet aanwezig in het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum?
- a. Viswinkel A9 -> P8
  - b. Bakkerij A9 -> P1
  - c. Snoepwinkel A9 -> P14
  - d. Kaaswinkel A9 -> P6

Aan de Kooizandweg 9 vinden we het familiepark: "Sprookjeswonderland".

17. Welk sprookje is in dit familiepark niet aanwezig?
- a. De Baron van Münchhausen A12 -> P3
  - b. Vrouw Holle A12 -> P13
  - c. Doornroosje A12 -> P5
  - d. Klein Duimpje A12 -> P11

Via de N505 en N240 bereiken we **Medemblik**: de oudste stad van West-Friesland.

Aan de Oosterdijk 4 vinden we het Nederlands Stoommachine Museum.

18. In welk gebouw is dit museum ondergebracht?
- In een voormalige kaasmakerij van de gebroeders Veerman A3 -> P2
  - In de voormalige werkplaats van de Stoomtram Hoorn - Medemblik (SHM) A3 -> P12
  - In een voormalige palingrokerij van de firma Schilder & Keizer uit Volendam A3 -> P9
  - In een bijna 150 jaar oud stoomgemaal dat nog steeds in bedrijf is A3 -> P5

Kasteel Radboud aan het Oudevaartsgat 8 is een zogenaamde dwangburcht.

19. Wat is een dwangburcht?
- Een versterkt bouwwerk dat de plaatselijke bevolking onder grote dwang binnen een zeer kort tijdsbestek moest bouwen A7 -> P10
  - Een versterkt bouwwerk om de opstandige bevolking in bedwang te houden A7 -> P2
  - Een versterkt bouwwerk waar schepen onder dwang hoge belastingen moesten betalen A7 -> P7
  - Een versterkt bouwwerk waar gevangenen zware dwangarbeid moesten verrichten A7 -> P9

We verlaten Medemblik in zuidwestelijk richting via de N239. Na een paar kilometer nemen we de A7 richting Amsterdam. Bij afrit 7 verlaten we de snelweg en nemen de N243 richting Alkmaar. Na iets meer dan 10 kilometer zien we bij **Schermerhorn** aan onze linkerhand een drietal molens.

Van 1633 tot 1635 maalden 52 molens het Schermeer droog. Hierdoor ontstond de Schermerpolder. De Museummolen aan de Noordervaart 2 is één van de molens die overgebleven is. Haar fraaie interieur kun je volledig bekijken. Op deze wijze krijg je een goede indruk hoe deze poldermolen werkt en hoe men vroeger in de molen woonde.

20. Hoeveel van de 52 molens zijn nog overgebleven van het voormalig molencomplex van de Schermerpolder?

- a. 5
- b. 8
- c. 11
- d. 23

A11 -> P8
A11 -> P1
A11 -> P10
A11 -> P3

We rijden een kleine 50 meter terug langs de Noordervaart en slaan rechtsaf de Molendijk op richting Graft/De Rijk. We passeren zowel het landelijk gelegen dorpje Grootchermer als het monumentale raadhuis van Graft. Kort daarna bevinden we ons in walvisvaardersdorp **De Rijk**.

Aan de Kleine Dam 1 staat het oude pittoreske raadhuis van De Rijk.

21. Welke functie had dit raadhuis vroeger nog meer?

- a. Het deed dienst als waag A1 -> P7
- b. Het deed dienst als recht-bank A1 -> 14
- c. Het deed dienst als opslag-plaats voor walvisvlees A1 -> P6
- d. Het deed dienst als gevan-genis A1 -> P9

De N244 richting Purmerend brengt ons na enkele kilometers bij de afslag Middenbeemster. Hier verlaten we de autoweg. Onderaan de afslag slaan we rechtsaf en rijden na 500 meter via de Middenweg het polderdorp binnen. Droogmakerij De Beemster is sinds 1999 UNESCO Werelderfgoed.

In het bezoekerscentrum aan de Middenweg 185 te **Middenbeemster** wordt uitgelegd wat deze polder zo uniek maakt.

22. Welke bewering is onjuist?

- a. Het grondplan van de Beemster is rechthoekig A14 -> P8
- b. De stolpboerderijen in de Beemster kenmerken zich door een vierkante constructie en een piramidevormig dak A14 -> P2
- c. In de Beemster liggen een aantal forten die eveneens deel uitmaken van de in 1996 op de UNESCO Werelderfgoedlijst geplaatste Stelling van Amsterdam (oftewel: een werelderfgoed in een werelderfgoed) A14 -> P11
- d. De Beemster viel droog in juli 1712 A14 -> P4

We rijden terug naar de N244 en vervolgen onze weg naar **Purmerend**.

In het oude stadhuis aan de Kaasmarkt 20 is het Purmerends Museum gehuisvest.

23. Welke bijzondere collectie is hier te zien?
a. Purmerends glaswerk	A8 -> P2
b. Purmerends kant	A8 -> P13
c. Purmerends houtsnijwerk	A8 -> P10
d. Purmerends aardewerk	A8 -> P11

Onze autopuzzeltocht gaat verder over de A7 richting Amsterdam. Bij afslag 2 verlaten we deze autosnelweg en nemen de N515 richting Zaan-dijk. Na iets meer dan een kilometer bereiken we de **Zaanse Schans**.

24. Welke zoete specialiteit verkoopt de bakkerij op de Zaanse Schans?
a. De Duivekater	A4 -> P3
b. De Zaanse krakeling	A4 -> P5
c. De Waterlandse krentenwegge	A4 -> P1
d. De Westfriese oranjekoek	A4 -> P6

We rijden terug naar de A7 en gaan op weg richting Amsterdam. Bij knooppunt Zaandam nemen we de A8 richting Amsterdam. Kort daarna kiezen we bij knooppunt Coenplein voor de A10 Noord richting Amersfoort. We verlaten de A10 bij de afslag **Schellingwoude** en volgen de borden naar het dorp aan het IJ.

Aan de Wijkergouw 6 zien we de fraaie witte dorpskerk.

25. Welke bewering is onjuist?
a. Het orgel in de kerk, gebouwd door H.W. Flentorp, is afkomstig uit de Nederlands Hervormde kerk in Durgerdam	A13 -> P11
b. Tijdens de watersnood in 1916 werd de kerk als stal gebruikt om het vee van de boeren uit de buurt droog te houden	A13 -> P7
c. Het huidige uiterlijk van de kerk stamt uit 1886	A13 -> P6
d. De kerk wordt tegenwoordig als multifunctionele ruimte gebruikt	A13 -> P2

We verlaten Schellingwoude en rijden over de Schellingwouderdijk en Durgerdammerdijk naar het 3 kilometer verderop gelegen dorpje **Durgerdam** aan het Buiten-IJ.

Op het adres Durgerdammerdijk 101 bevindt zich de markante kapel uit 1687. Na een grondige restauratie in 2013 is zowel het gebouw als de klokkentoren weer volledig in ere hersteld.

26. Welke functie heeft deze kapel nooit gehad?

- a. Vuurtoren A2 -> P14
- b. Dorpsschooltje A2 -> P3
- c. Woonhuis A2 -> P2
- d. Raadhuis A2 -> P9

Direct nadat we Durgerdam hebben verlaten, slaan we linksaf en gaan op weg naar het kleine **Ransdorp**.

Aan de Dorpsweg 59 staat het voormalige raadhuis.

27. Welk dier is afgebeeld in het gemeentewapen boven de hoofdingang?

- a. Een rund A6 -> P10
- b. Een paard A6 -> P5
- c. Een gans A6 -> P12
- d. Een hert A6 -> P13

We rijden door de fraaie regio Waterland via Zunderdorp naar het pittoreske dorpje **Broek in Waterland**.

28. Wat is de betekenis van "Broek" in de naam "Broek in Waterland"?

- a. Smalle boomstambrug A10 -> P11
- b. Moerassig land A10 -> P1
- c. Doorwaadbare plaats A10 -> P8
- d. Aarden verdedigingswal A10 -> P4

Dit was de laatste vraag van onze toeristische autopuzzeltocht door de regio's Waterland en West-Friesland. Als je alle 28 vragen hebt beantwoord, beschikt je nu over 14 letters én 14 letterposities. Deze vormen gezamenlijk de naam van een lekkernij waar beide regio's zeer bekend om zijn. Weet jij om welke lekkernij het gaat? Vul deze tot slot hieronder als oplossing in. Succes!

OPLOSSING:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

We nemen de N247 naar Monnickendam en vervolgens de N518 terug naar het voormalige eiland Marken, het begin- en eindpunt van onze autopuzzeltocht door de fraaie regio's Waterland en West-Friesland.

Disclaimer:

Belduna stelt zich aansprakelijk noch voor enige schade onverhoopt ontstaan door onjuiste informatie in deze puzzeltocht, noch voor schade aan jouw persoon, je medegenoten, je eigendommen of aan derden tijdens het maken van deze puzzeltocht.